

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ความต้องการเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่พื้นเมืองของเกษตรกร
อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางภานรินทร์ ปรีชาวัฒนาการ

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)

สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ศักดิ์ อังกลสิทธิ์

ประธานกรรมการ

อาจารย์ รำไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี ณ ลำปาง

กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. สุชน ตั้งทวีพัฒน์

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเลี้ยงไก่พื้นเมืองของเกษตรกรเพื่อเป็นอาชีพเสริม และศึกษาถึงความต้องการเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่พื้นเมืองของเกษตรกร อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรในการศึกษาวิจัยคือ เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองในอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling method) จำนวน 137 ราย จากเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง 3 ตำบล 8 หมู่บ้าน โดยมีหลักเกณฑ์ว่าจะต้องเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพศเมีย จำนวน 10 แม่ ขึ้นไป และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่มีอายุเฉลี่ย 39.80 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา เลี้ยงไก่เป็นอาชีพเสริมรายได้โดยมีอาชีพหลัก คือ การทำสวนลำไย มีประสบการณ์เลี้ยงไก่พื้นเมือง เฉลี่ย 7.07 ปี จำนวนไก่ที่เลี้ยงในครัวเรือน มีจำนวน 10-15 ตัว การเลี้ยงไก่ ใช้วิธีปล่อยให้หากินเองตามธรรมชาติซึ่งก็มีเกษตรกรบางส่วนใช้อาหารเสริมบ้าง ประเภทอาหารที่เกษตรกรใช้เลี้ยงไก่พื้น

เมืองมากที่สุดคือ ชาวเปลือก และเศษอาหารที่เหลือจากการรับประทาน ให้อาหารไก่จะอยู่ในช่วงเช้า โดยการโปรยตามพื้นดิน ส่วนน้ำไก่จะหากินตามแหล่งน้ำ หรือบริเวณน้ำขังทั่วไป เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยให้อาหารเสริม และวัคซีนป้องกันโรคแก่ไก่ มีเกษตรกรส่วนน้อยที่เคยได้รับคำแนะนำและฝึกอบรมการให้วัคซีนป้องกันและยารักษาโรค แหล่งความรู้การเลี้ยงไก่พื้นเมืองเกษตรกรได้รับจากเพื่อนบ้านที่เลี้ยงไก่เช่นเดียวกัน

เทคโนโลยีในการเลี้ยงไก่พื้นเมืองที่เกษตรกรต้องการในระดับสูง ได้แก่ วัคซีนป้องกันโรค พันธุ์ไก่พื้นเมืองที่ให้ผลผลิตสูงและต้านทานโรค การฟักไข่ การใช้และผสมยาปฏิชีวนะลงในน้ำให้ไก่กิน ส่วนเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่พื้นเมืองที่เกษตรกรต้องการอยู่ในระดับปานกลาง คือ อุปกรณ์เลี้ยงไก่ วิธีการให้วัคซีน การส่องไข่ วิธีการป้องกันและกำจัดพยาธิ การป้องกันและรักษาโรคในไก่ การให้อาหารเสริมที่เป็นประโยชน์และหาง่ายในท้องถิ่น และเทคโนโลยีที่เกษตรกรต้องการในระดับต่ำ คือ การสร้างเล้าไก่

ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงไก่พื้นเมือง พบว่า ไก่ที่เกษตรกรเลี้ยงไว้ตายแบบยกเล้าเนื่องจากมีการระบาดของโรคเป็นประจำทุกปี สาเหตุของปัญหาเนื่องมาจากเกษตรกรขาดความรู้ในเรื่องการให้วัคซีนป้องกันโรค และปัญหารองลงมา คือ วิธีการเลี้ยง เกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงโดยวิธีปล่อยให้ไก่หากินเองตามธรรมชาติ ไก่มีโอกาสได้รับโรคระบาดง่าย ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ไก่ตาย

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการจัดฝึกอบรมเรื่องการเลี้ยงไก่พื้นเมือง การใช้วัคซีนป้องกันโรค รวมทั้งให้คำปรึกษาและสนับสนุนให้เกษตรกรจัดตั้งกลุ่มให้วัคซีนเพื่อป้องกันโรคระบาดและควรดำเนินการรณรงค์ให้ความรู้เรื่องการเลี้ยงไก่แก่เกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรปรับปรุงพันธุ์ไก่พื้นเมือง โดยการนำไก่พ่อพันธุ์ที่ตีมาผสมพันธุ์กับไก่ที่เลี้ยงไว้ในอย่างสม่ำเสมอ ควรสร้างทัศนคติใหม่แก่เกษตรกรในการแยก “ไก่เจ้าเล้า” ออกจากไก่พันธุ์ดี เมื่อไก่พันธุ์ดีมีอายุมากกว่า 1-2 ปี เพื่อช่วยลดปัญหาการผสมเลือดชิด

Independent Study Title **Technology Needs on Native Chicken Raising of Farmers at Hot District, Chiang Mai Province**

Author **Mrs.Panarin Phreechawattanakorn**

M.S. (Agriculture) **Agricultural Extension**

Examining Committee:

Assoc. Prof. Dr. Pongsak Angkasith	Chairman
Lecturer Rampaipan Apichatpongchai	Member
Assist. Prof. Dusdee Nalampang	Member
Assoc. Prof. Dr. Suchon Tangtaweewipat	Member

Abstract

The objectives of this study were to study the native chicken raising of farmers as the additional occupation and to investigate the technology needs of farmers on native chicken raising at Hot district, Chiang Mai province. The 137 samples in this study were obtained by multi-stage sampling method from 3 sub-districts with in 8 villages. The criteria used to determine the samples is the farmers should have at least 10 female native chicken. The data were collected by using interviewing questionnaires and were

subjected to statistical analysis for percentage, mean, minimum, maximum and standard deviation.

From the research findings, it was found that the Respondents had average age about 39.8 years, with an elementary school education. They were raising native chicken as the additional career with the main career of longan orchard. The respondents were experienced in native chicken raising for average 7.07 years, with the number of chicken 10-15 heads/family. Most farmers let the chicken self-feeding with paddy rice and leftovers of human food by scattering on the ground. Most farmers had never given supplemented feed, vaccines and therapeutic drugs to native chicken. Only few farmers had ever obtained the advices or training in vaccination and uses of drugs. The farmers acquired the knowledge on native chicken husbandry from neighbouring farms.

The high needs of technology of the farmers in native chicken raising were vaccines and therapeutic drugs, high productive and resistant breed of native chicken, incubation and medication treatment. The farmers had the medium level of technology needs in equipment, methods for vaccination, candling, prevention and control of parasites, prevention and disease control, local-available supplemented feed. Chicken house construction was only at the low level of technology needs.

The problems in native chicken raising were the whole chicken died due to the annual epidemic diseases. The major cause of problem is the lack of knowledge in vaccination and medication treatment. Another problem was the method of feeding because most

farmers let the chicken self-feeding . This makes them more susceptible to epidemic diseases.

Suggestion from this study, for government sector or involved organization have to provide more information in native chicken raising, vaccination, and the medication treatment. The farmers have to receive the advices and supports in group forming for vaccination services and uses of therapeutic drugs. Another recommendations were include government campaign about the knowledge in native chicken raising and the encouragement in strain improvements by breeding well-bred chicken with native chicken. Creation of the new attitude to farmers in keeping and separation of the well-bred chicken (or Kai-Chao-Lao) from others when chicken of good breeding are older than 1-2 year, is also necessary to prevent inbreeding.